

GŁOS ZIEMI BIAŁOSTOCKIEJ

JEDYNA GAZETA REGIONALNA WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO

Wychodzi codziennie oprócz dni poświęconych.

Rok II

Redaktor naczelny: JAN WALEWSKI
Redakcja i Administracja: Św. Rocha Nr. 3, tel. Nr. 10-06 i 2-73.

Nr. 100 (171)

Za Śląskiem—cała Polska

Białystok, dnia 2 maja 1931 r.

W dniu dzisiejszym upływa 10 lat od chwili, kiedy spracowane dłonie ludu śląskiego, poraż trzeci chwycił za broń, by tym razem już ostatecznie przegnać z polskiej ziemi, pruskiego najazdźcę.

Powstania górnośląskie, ostatnie z powstań narcewowych, są przepiękną kartą historii walk o niepodległość. Wykazały one bowiem olbrzymią siłę uczucia i miłości do Ojczyzny, ludu śląskiego. W prymitywnie uzbrojonym szeregu, naprzeciw doskonale wyekwipowanym i wyszkolonym rzymskim żołnierzom, stanęła miedzy innymi kobieta, chłop i kochanek śląski, Ły wyznawała żelaza i chłopi wzięli szacunek dla swych praw narodowych i politycznych.

Ruch powstaniowy ludu śląskiego, kierowany przez Górnośląską Polską Organizację Wojskową, która w tej akcji porzuciła największe trudności i zasługę, pozwolił nadać sprawie przynależności Górnośląska, zdecydowany kikutunek.

Sytuacja, w jakiej znajdowała się wówczas Polska, uwikłana w przewlekłą wojnę z bolszewikami, nie sprzyjała na terenie międzynarodowym, wywołaniu aspiracji śląskich. Wówczas przytoczyć, że zasadniczym zamierzaniem, była chęć pozostawienia G. Śląska przy Rzeczy Niemieckiej. Długość wojny czyni ludu, wsparty przez ochotników z Macierzy — zwrócił uwagę dyplomacji europejskiej na tę okoliczność, że „Śląsk” to ziemia polska, zamieszkała od wieków przez Polaków, którzy mimo kilku set—leciowej niewoli, nie zmienili ducha i myśli.

Ziemia ta, jest drogą każdemu Polakowi nie dla swoich bogactw naturalnych i bogactw przemysłowych. Jest ona nam tak drogą dlatego, że z wszystkich ziem polskich najbardziej ucierpiała podczas niewoli, że lud tej perły ziem polskich, najwięcej ucierpiał.

I słusznie uczyniono, włączając do obchodu święta narodowego. Konstytucji 3-go Maja, choć powstania górnośląskiego, bowiem obydwie zdarzenia posiadają zasadniczą analogię. Jak konstytucja 3-maja stała się podstawą wolności społecznej ludu polskiego, oraz istotnym elementem rozwoju politycznego ówczesnego Państwa — tak powstanie górnośląskie stało się najprawdziwszą przyczyną wolności politycznej Górnośląska, a temsamem i współczesnego Państwa Polskiego.

Akcenty, jakie uroczystościom obchodowym w Katowicach nadał przyjazd Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i członków Rządu Polskiego, posiadają duże znaczenie polityczne, o charakterze międzynarodowym.

Europa i świat, przepłonięte są krzykami propagandy niemieckiej, że Traktat Wersalski skrzywdził Niemcy, pozostawiając w obrębie Państwa Polskiego G. Śląsk, Pomorze i uzależniając od Polski Gdańsk. Jednocześnie z propagandą, montują Niemcy wewnątrz własnego państwa olbrzymi aparat, bogato wyposażony, mający na celu zgermanizowanie półtoramilionowej rzeszy Polaków, oraz zniszczenie polskiego stanu posiadania na drugiej połowie G. Śląska (niemieckiego), Śląska Opolskiego, Warmii i Mazurów, oraz w Gdańsku.

— Uroczystości katowickie i obchody powstania górnośląskiego, w całej Polsce, będą dowodem, że naród polski jest czujnym na zakusów zaborczego sąsiada. Podczas obchodów rozlewna się w całej Polsce, od Karpat aż po Bałtyk, od rależy zachodnich po rubież wschodnie, słowa zachęty i wytrwania dla naszych redaków za kordonem, dla których nie wyżyła jeszcze szczęśliwa godzina.

— Podstawowym elementem współczesnej polskiej myśli politycznej, musi być troska o nasze ziemie zachodnie i ich stan zagospodarowania pod względem kulturalnym i politycznym — a co najważniejsza, troska o takie ułożenie stosunków międzynarodowych, by problem niebezpieczeństwa zachodniego, nie był nigdy aktualnym.

Sila polityczna Państwa i sila posunięć Rządu, zależną nie tylko od spójności samego społeczeństwa, ale i od spójności jego poglądu na pewne materię natury ogólnej.

Czerwone sztandary na pustych ulicach polskich miast...

W całym kraju dzień 1-go Maja wypadł niezwykle blado

Drobne burdy komunistyczne w Warszawie

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA 1.V. Z całej Polski nadchodzą do Warszawy meldunki, iż dzień 1-go Maja przebiegał w całym kraju niezwykle blado, które przebiegały w Łubartowie przez dół zupełnie spokojnie. W Łodzi i na Górnym

Śląsku oraz w Zagłębiu naftowym pracowały fabryki i kopalnie niemal bez wyjątku. Na Górnym Śląsku nie zamal ani jeden zakład przemysłowy i tak samo w Łodzi, tylko w Białym strajkowało kilka fabryk. Pechody

PPS.CKW. uderzająco nierzadne, a mowy wiecew utrzymywane były w tonie dość spokojnym, przy użyciu znacznej już od wielu lat frazeologii okłamańczej, z przyjemnością stosowanej przez mówców socja-

listycznych podczas obchodów majowych. W stolicy dzień 1-go Maja minął również spokojnie. Przed południem dyrekcja tramwajowa i autobusowa nie wypuściła wozów na miasto, natomiast wypuściła je dopiero po południu. Miasto miało wygląd zupełnie normalny, wszystkie sklepy były otwarte i fabryki pracowały, przez zakłady amerykańskie „Polisk”, gdzie z powodu nie przyjeżdżenia przez część robotników ruch wstrzymane. Na Placu Grzybowskim odbył się wiec PPS.CKW. przy udziale około 3000 osób. Przemawiali poseł Barlicki, poseł Ariszewski i b. poseł Kurkiewicz. Na Placu Teatralnym zgromadziły się organizacje powstające pod wpływem PPS. dawniej frakcji „walczyli” i wysłuchały przemówień inż. Marcewskiego i b. p. sła Jaworowskiego. Po wiecach ruszyły pochody socjalistyczne i pod okrutną policji przedfelowali przez całe miasto. Do pochodu PPS.CKW. przyłączył się Żydowski Front i Rakijon.

Komunisty wzywali w kilku miejscach utworzyć do b. n. hody, lecz policja wszystkie próby likwidowała w zarodku. Na Pradze jeden posterunek bez niczyjej pomocy rozprawił pochód komunistyczny, w którym zgromadziło się ponad 100 osób i bez użycia broni oddział komunistom niesione przez nich transparenty z napisami antyprzemysłowców.

Działalność posterunkowy pobity silni okami przez komunistów, został jeszcze z dnia 31-go kwietnia odznaczony specjalną pochodem od Komendanta policji w Warszawie. Na Włki komunisty w kilku punktach stratakowali policję komendantów, lecz zostali szybko rozprawieni. Ogółem aresztowano w Warszawie 20 osób. W Białym ogólnym dniu 1-go Maja nie było żadnych przedstawił się niezwykle blado, a z dnia 1-go Maja, w Warszawie o wielkiej manifestacjach 1-go Maja nie zostały w miastach odbyły w tym stopniu zrealizowane.

Realizujemy budowę wielkiej magistrali Śląsk — Gdynia

Posiedzenie Rady Zarządzającej w Paryżu

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA 1.V. Dnia 4 maja r. b. odbędzie się w Paryżu pierwsze posiedzenie Rady Zarządzającej francusko-pol-

skiego towarzystwa kolejowego do budowy linii Śląsk—Bałtyk. Na posiedzenie to wyjeżdżają dnia 2 maja r. b. z Warszawy

podsekretarz Stanu w Ministerstwie Komunikacji inż. Czapski, wiceprezes Rady zarządzającej oraz dyrektor departamentu ogólnego w Ministerstwie Komunikacji dr. Galecki, wicedyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego dr. Buczyński i dyr. departamentu morskiego w Ministerstwie Przemysłu i Handlu dr. Hilohen. Porządek obrad posiedzenia Rady zarządzającej obejmuje: sprawozdanie z dotychczasowej działalności Towarzystwa, udzielenie pełnomocnictw dla przedstawiciela francusko-polskiego Towarzystwa w Warszawie, sprawę umowy między Towarzystwem i generalnym przedsiębiorcą Schneider et Comp., oraz szereg spraw drobnych. Dyrektorem budowy linii pozostaje nadal inż. Nokuński.

Osm tysięcy bezdomnych ofiarą powodzi w Wilnie

Tak wyglądała ulica Zygmuntowska.

Przykładne ukaranie szercziela zamętu

RÓWNE. Wyrokiem Sądu Okręgowego b. poseł Jan Liszczyński, został skazany za podburzenie tłumów przeciwko Państwu, na 2 lata ciężkiego więzienia.

Trzeci zamach bombowy

WILNO. Wczorajszej nocy znowu wrzucono granat ręczny do budynku stacyjnego, który wybuchł uszkadzając budynek. Sprawca nieznan.

Na pomoc zaginionemu w lodach Grenlandji

Znany szwedzki badacz okolic podbiegunowych kpt. Ahrenberg (na rycinie) — wyleciał na aparacie Junkersa do Grenlandji w poszukiwaniu zaginioną ekspedycję polarną Augusta Courtaulda.

Ekspedycję tę uważa się już za straconą.

Nowa próba szantażu Niemiec

Na antypolską propagandę, armję i szpiegostwo wydają miliony

LONDYN, 1.V. (PAT) W Londynie kursują wiadomości, że Niemcy przedstawiły ambasadorowi amerykańskiemu w Berlinie Sackettowi żądanie Niemiec rewizji reperatury, prosząc równocześnie, aby Ameryka podjęła inicjatywę konsultacji z innymi mocarstwami. „Daily Telegraph” twierdzi, że przedłożenie Hooverowi żądania Niemiec jest celem podróży Sacketta do Waszyngtonu. W kołach politycznych wyrażają przypuszczenie, że Niemcy umyślnie wystąpiły obecnie licząc na to, że w okresie wizyty czerwcowej Brünninga i Curciosa w Londynie, inicjatywa amerykańska będzie już faktem dokonanym, co

ułatwi Brünningowi wszczęcie z Mac Donalderem dyskusji na ten, tak nie popularny w Wielkiej Brytanji temat. Jak bowiem

wiadomo, Wielka Brytania byłaby pierwszą ofiarą rewizji tracąc zdobyte z trudem przez Snowdena w Hadze korzyści

Komunistyczni prowokatorzy spowodowali krwawe zajście

WARSZAWA 1.V. Dziś w godzinach rannych w Łubartowie zwolennicy komunistycznej samopomocy chłopskiej usiłowali zorganizować pochód mimo wyraźnego zakazu władz. Skosnowany oddział miejskiej policji w sile 12-tu posterunkowych — wyciągnął w kierunku pochodu do rzęszenia się. W odpowiedzi na wezwanie z tłumy liczącej około 500 osób padły strzały rewolwerowe. Dwóch posterunkowych odniosło rany, jeden

z nich nawet d. G. ciężkie. Uszczuplony oddział policji w sile już tylko 8 posterunkowych wyczerpał wszystkie możliwe środki spokojnego rozprężenia demonstrantów działając we własnym imieniu koniecznej — oddał salwę do nacierającego na tłum komunistów. Demonstranci rozpręśli się postrzeliwając dwóch zoltych i dwóch rannych.

Kogo szczęśliwy los obdarzył swym uśmiechem?

WARSZAWA 1.V. W dniu dzisiejszym o godz. 10-ej rano w małej sali konferencyjnej Ministerstwa Skarbu odbyło się drugie losowanie premii 4 procentowej pożyczki dolarowej serji Trzeciej. 12.000 dolarów padło na № 639.5, 3.000 dolarów padło na № 1346183, 568445, 1.000 dolarów padło na № 060917, 117595, 898057, 490962, 41132, 134460, 374751.

Po ciągnięciu dolarówki odbyło się losowanie premii 3 procentowej i premiej pożyczki budowlanej serji pierwszej. Główne wygrane padły na numery następujące: 960624, premija 50.000 zł. padła na № 355975, 10.000 zł. padła na № 108442, 221967, 86945, 102565, 515792, 194708, 830134, 538201, 806763, 385861.

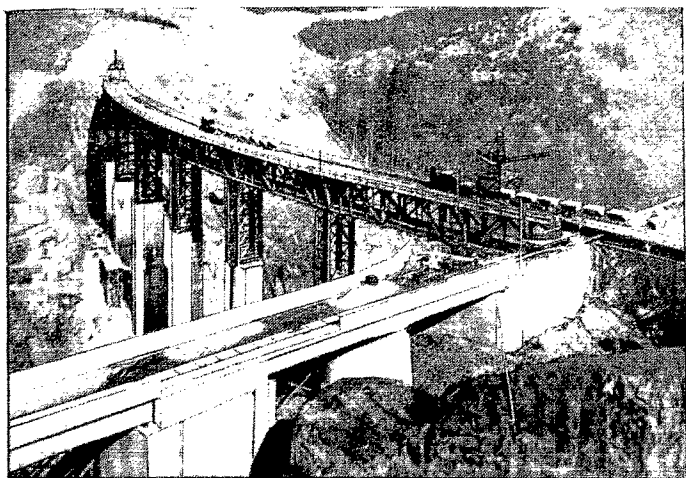
Wielka konferencja kolejowa

WARSZAWA. W celu unormowania ruchu towarowego w dniu 5-go maja odbędzie się w Warszawie konferencja przedstawicieli kolei polskich, niemieckich i sowieckich.

Stąd też rodzi się wezwanie: frontem na zachód „Na Śląsk i na morze cała Polska”.

L. S.

Budowa olbrzymiej tamy w dolinie rzeki Saali

Częste wylewy Saali r. w. powodowały konieczność wybudowania tamy ochronnej, która będzie jedną z największych w Europie. Rysunek przedstawia obecny stan robót.

Przešlo mostu kolejowego na Bugu pod Małkinią sponęto

W nocy z dnia 30 kwietnia na 1-go r. b. w powiecie Ostrowiecki sponęto prowizoryczny drewniany most na rzece Bugu na linii kolejowej Małkinia-Siedlce. Pożar podnasydy czwartego z kolei od strony kłni filaru podtrzymującego przełaz między godzinami 1.05 a 1.20. Pożar kalozowano o godz. nie 3-iej po południu. Z ustalonych dotąd okoliczności n. k., że ostatni pociąg przejeżdżał most o godzinie 0.40 i że przešlo już w roku bieżącym zapalało się od iskrzy z par wozów, a więc i tym razem przypuszczać można, że pożar powstał z iskrzy parowozu.

Odbudowa prześla potwa około tygodnia Komunikacja jednak nie została przez wana albowiem pociągi zatrzymują się z obu stron przed mostem, a pasażerowie przechodzą przez prowizoryczną kładkę na drugą stronę i wsiadają do oczekujących ich pociągów.

Po rewolucji—represje

LIZBONA. Urzędnicy wojskowi i cywili, którzy brali udział w rewolucji w Azorach, zostali zwolnieni. Jednostki skowe w Funchalu, Ponta del Gada gra de Heroismo, zostały rozwiązane. Działalność piechoty, stanowiącej garnizon, zostały zreorganizowane.

"Bo tam leśniczy - strzela i krzyczy, Nie chodź-że... chłopie do lasa.."

Już kilkakrotnie pomieszczałyśmy w naszym piśmie burzające fakty brutalnego częstokroć obchodzenia się z ludnością wiejską ze strony niektórych panów nadleśniczych i leśniczych w lasach państwowych.

Panowie ci m. i. nietylko że nie przestrzegają terminów urzędowania, nietylko że każą wieśniakom, przybyłym nieraz z daleka - czekać po kilka godzin na załatwienie sprawy, lecz ponadto traktują włościan jak za czasów pańszczyżnianych. Takim jednym z drugim "dygnitarzom"

wi" leśnemu, wychowanemu często w carskiej służbie i pachnącemu z daleka dziegiem wydeje się, iż w wojnej i demokratycznej Polsce można wobec ludności stosować metody przedwojennego, carskiego reżimu.

O ile nam wiadomo, istnieją w tym względzie okólniki Pana Ministra Rolnictwa, nakazujące administracji leśnej uprzejme traktowanie ludności. Czy rozkazy Pana Ministra, nie obowiązują tych czcigodnych dżentelmenów? Radzibyśmy się o tem dowiedzieć, albowiem na rece panów po-

słów z Bloku Bezpartyjnego nadchodzi wiele skarg ze strony ludności wiejskiej na te dziwne metody.

Apelujemy na tej drodze do Pana Ministra Rolnictwa, ażeby zechciał łaskawie raz jeszcze przypomnieć podwładnym, iż... tabakiera istnieje dla nosa, a nie na odwrót.

Te poszczególne bowiem wypadki przynoszą zgola niesłuszną ujmę całej administracji leśnej, która naogół stoi na wysokości swego zadania.

POŚWIĘTNE.

Pod hasłem „Wyścigu Pracy“

Glucha, drobnosłachecka wieś Poświętne, w pow. wys.-mazowieckim, wielkimi krokami kroczy w wyścigu pracy społecznej, dowodem tego są sprawnie funkcjonujące organizacje. Oto obrazek życia organizacji kobiecej.

Zorganizowane przed 3 lata Kola gospodyń wiejskich, staraniem nestorki pracy społecznej p. Elżbiety hr. Krasickiej urządziły 6-cio tygodniowe kursa kroju i szycia. 14 gospodyń wiejskich oraz tylż dziewcząt ukończyły kurs w ubiegłym tygodniu z doskonałymi wynikami. Nawet dosyć obojętne dla każdego przejawu życia społecznego, włoskowe matrony podziwiali pracę swych sąsiadek na gustownie urządzonej wystawie w budynku plebanji.

W dniu uroczystego zakończenia kursu, dla uświetnienia uroczystości zespół amatorski Ochot. Straży Ogn. odegrał dwuaktówkę „Zagłoba swatem“, poczem odbyła się zabawa taneczna.

Grajewo

Nowe Władze Związku Inwalidów

W ub. niedzielę w Grajewie odbyło się zebranie Powiatowego Koła Związku Inwalidów Wojennych. Wybrany został nowy zarząd, w skład którego weszli: Jan Babiarz - przewodniczący Aleksander Skrodzki, z Chojnówka zast. przewodniczącego; Kisielski z Grajewa sekretarz; Piotr Dziarnowski z Cypriki, zast. sekretarza; Józef Sypytkowski skarbnik i Władysław Boratyń zast. skarbnika. Do komisji rewizyjnej: Ignacy Lisowski, Goliczewski Józef, Jan Rutkowski, Józef Bielecki i Józef Malinowski.

KOLNO.

P. O. W. na wsi

Odbyło się zebranie Kola P. O. W. we wsi Poryte na którym wybrano zarząd Kola P. O. W., w osobach: - Harubin Czesław z Porytego, Karwowski Jan z Porytego, skarbnik - Zajkowski Franciszek z Korzenistego, Korpez Bolesław z Józefowa, Patalan Aleksander z Hipolitowa i Patalan Władysław z Ignacewa.

TYKOCIN

Jak nazwać takie postępowanie?

W dniu 27 bm. można było nad Narwią, w Tykocinie, obserwować rodzajowy obrazek, który daje dużo do myślenia, nasuwa poważne refleksje wychowawcze.

Otóż w dniu tym jeden z mieszkańców m. Tykocina, nawiasem mówiąc - członek nawet rady miejskiej, odbywał "czekucję" nad szczytami, topiąc je w Narwi. Obrzydliwy temu towarzyszył małutki, może czterolletni chłopczyk, ze zdziwieniami ciekawości przyglądając się tej czynności. Świadkiem usmierzenia szczytami była również matka. Przecież było patrzeć na biedne zwierzę, skomlaące, wyciągające się to ma "operatora", to do wody za topieniem dzieci.

Nie nowym jest zwyczaj topienia szczytów i kociat. Lecz winno się to odbywać na ustroju, a nie w tych miejscach, gdzie ludzie bierze wodę do picia, nie plamić duszyki dziecka obrazem usmierzenia żywego stworzenia, wreszcie ze strony praktyczna połączyć choć trochę uczeń ludzkich i nie walczyć się nad zwierzęciem-matką.

Spodziewano na prawo oczekiwać od szczytanta, bo radnego, niezaniecia publicznego wodebrania padliny, której dozy taktu wychowawczego w do dzieci oraz uczuć humanitarnych, w do stworzeń żywych, tem bardziej pan radny należy do Kółka Myślicielów do przyjaciół zwierząt.

Plan poboru roczn. 1910 w województwie białostockim.

Pow. augustowski od 1-19 czerwca, białostocki (bez miasta Białegostoku) od 1 maja do 5 czerwca, m. Białystok od 6-27 czerwca, bielski od 1 maja do 25 czerwca, grodzieński od 1 maja do 24 czerwca, kolneński od 5-20 czerwca, łomżyński od 4 maja do 2 czerwca, ostrołęcki od 29 maja do 20 czerwca, ostrowski od 4-27 maja, sokólski od 4 maja do 1 czerwca, suwański od 4-30 maja, zyczucki od 26 maja do 13 czerwca, zółkowski od 8 maja do 23 czerwca i wys.-mazowiecki od 2-23 maja.

Wszyscy na wiec protestacyjny

Ziemia białostocka weźmie udział w uczczeniu pamięci W. Ks. Litewskiego Witolda

Wilno, prastara stolica ziem litewskich, nierozwalnie związanych z Rzeczpospolitą Polską, uczci pamięć Wielkiego Księcia litewskiego Witolda, współtwórcy unii polsko-litewskiej przez wystawienie pomnika, koszt budowy którego wyniesie około 80.000 zł.

Komitet zdołał już zebrać poważną część potrzebnego funduszu, bo około 30.000 zł., zaś dalsza akcja zbiórkowa jest w toku.

W hołdzie, który Polska złoży ceniom Księcia Witolda nie brakuje i Województwa Białostockiego, bo samorzady powiatowe i miejskie pośpieszyły Komitetowi Budowy Pomnika z pomocą, wstawiając do swych budżetów odpowiednie kwoty na powyższy cel, a mianowicie, Wydział Powiatowy w Woikowsku preliminował 50 zł., Magistrat m. Białegostoku 500 zł., Wydział Powiatowy w Grodnie 300 zł., Magistrat m. Grodna 200 zł., Wydział Powiatowy w Ostrołęce 200 zł. Inne Wydziały Powiatowe i Magistraty miast zamierzają również powziąć podobne uchwały w czasie najbliższym.

GRODNO

Wody Niemna opadają

Pięćm wody na Niemnie zwolna się ceniła, Niemien w kołcach wsi Doroszewice i Dubna wystąpił z brzoźów, rozlewając się na szerokość 4 km. Około m. Lunna Niemien również znacznie wylał, zalewając wszystkie drogi i szosy kookoła. Komunikację utrzymuje się zapomocą ludzi i statku. Pozatem woda podmywa przewoźnik mostowy na Niemnie i Lunnie. Celem zabezpieczenia mostu przewoźnika wzmocniono workami z piaskiem.

Pomoc Rządu dla powodziar

W związku z powodzią na terenie powiatu grodzieńskiego i augustowskiego Pan Wojewoda w dniu wczorajszym wysygnował na pomoc dla powodziar Staroście Powiatowemu w Grodnie 3.000 zł. i Staroście Powiatowemu w Augustowie 2.000 zł.

BIELSK - PODLASKI

Tęni życie w ośrodku Puszczy Białowieskiej

W Hajnówce odbyło się walne zebranie Oddziału Stowarzyszenia Rezerwistów i b. Wojskowych w liczbie około 300 osób, poprzedzone ćwiczeniami wojskowymi.

W Milejczycach odbyło się pod przewodnictwem sędziego Szaniawskiego z Siemiatycz zebranie organizacyjne Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża. Do Zarządu zostali wybrani: Feliks Dąbek, Gorjan Motel, Piotrowski Józef i duchowny prawosławny Łoocki Roman.

We wsi Obnize gminy Narajki zorganizowane zostało Kolo Młodzieży Wiejskiej ze składem Zarządu: Siefertko Kazimierz, Sadowski Jan, Miszczuk Czesław i Smorzewska Stępanja.

Takież Kolo zostało zorganizowane we wsi Putkowie nad Bugiem ze składem Zarządu: Chudzian Bolesław, Marzur Franciszek, Zahubien Eugenjusz. W Perlejewie gminy Skórcze odbyło się walne zebranie członków Stowarzyszenia Spożywczego „Gospodarz“, na którym rozważano sprawę budowy własnego domu.

Powiat KOLNEŃSKI.

Promienie oświaty rozpraszają mroki zapadłych wsi

Na terenie powiatu kolneńskiego istnieje obecnie 13 kursów dla dorosłych, a mianowicie: w Zabeliu, Lemanie, Zalesiu, Cieciorkach, Łasze, Makowskich, Chłudniach, Gawrydach, Wemacji, Złotej-Górze, Gietkach, Warmjaku i Cydzynie.

Ogólna liczba słuchaczy zapisanych i początkowo uczęszczających wynosiła 301 osób, przeciętna frekwencja przez czas trwania kursów 253 osoby, a ukończyło kurs 209 osób.

W świetlicach Związku Strzeleckiego pracowało czynnie 9 referentów wychowania obywatelskiego, wygłaszając pogadanki, urządzano w tym czasie 12 przedstawień.

Terem obsługuje 14 ruchomych bibliotek, w których liczba czytelników wynosiła ostatnio 645, a liczba wypożyczonych książek 713.

Na wyróżnienie zasługuje Nowa-Ruda, gdzie w czasie trzech miesięcy 50 czytelników wypożyło 545 książek.

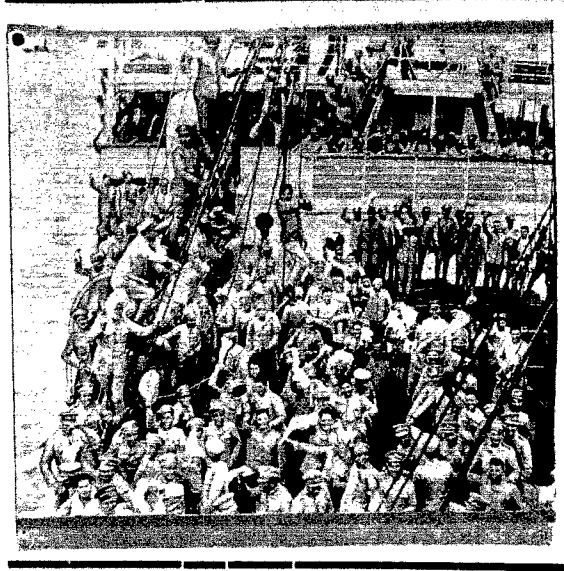
Strzelcy maszerują

tym fundamentem - bo idei Marszałka Józefa Piłsudskiego - gromadnie rekrutując się w Kole Przyjaciół Zw. Strz.

Kobieta o jedynastu rekordach pływackich

HELENA MADISON. Młoda amerykańska sportsmenka, która w ciągu krótkiego czasu ustanowiła jedynaście międzynarodowych rekordów pływackich. Ostatnio ustanowiła trzy rekordy światowe, a mianowicie: 103 jardów (60 sek.), 100 metrów (1:06 6) i 300 jardów (3:40).

Walki z powstańcami na Maderze

Portugalskie wojsko rządowe na pokładzie Krążownika „Pedro Gores“. Moment wylądowania żołnierzy na zbuntowanej wyspie

Co się dzieje w świecie.

Parlament rumuński rozwiązany

BUKARIESZT, 1.V. (Rg). Na nadzwyczajnym posiedzeniu parlamentu rumuńskiego, przez rady ministrów prof. Jerga odczytał dekrét królewski, rozwiązujący z dniem dzisiejszym Izbę i Senat i rozpoczynając nową wybory na dzień 1 czerwca do Izby, na dzień 4 czerwca do senatu.

Wiadomość o rozwiązaniu parlamentu przyjęty została przez deputowanych listną burzą protestów i okrzyków przeciw obecności rządu i na cześć b. premiera Maniu.

Olbrzymie rozmiary trzęsienia ziemi na Kaukazie - 600 osób zginęło pod gruzami

TYFLIS, 1.V. W kołcach dotkniętych trzęsieniem ziemi wydobycie z pod gruzów żyjących domów (ok. 600 trupów. Z braku komunikacji dziesiątki tysięcy ludzi cierpi głód.

Wielkie trzęsienie, zaś pozabawionych dachu ponad 25.000 osób.

Ostatnie wiadomości liczą ofiar Śmierci, których rośnie z godziny na godzinę. Śmierć prywatnych niemniej jednak ścisłych doniesień, liczą zaś tych wynosić ma 800 osób.

Szczególnie silnie nawiedzony został katastrofą okręg m. Gieruz, gdzie dosłownie nie został kamień na kamieniu.

Wstrząsy podziemne powtarzają się, tak, że niema mowy o systematycznej akcji ratunkowej.

Przesilenie rządowe w Bułgarii

SOFJA. Misja Malinowa utworzenia gabinetu nie powiodła się, Malinow uwiadomił dziś króla Borysa, że nie podejmuje się uformowania rządu.

W kofle chińskim wre

LONDYN. General. Czen-Czi-Czang przy poparciu swych wojsk wywołał nową rewolucję w Chinach, ogłaszając niepodległość republiki południowo-chińskiej ze stolicą w Kantonie, zrywając z centralnym rządem nankińskim.

Anglja uie dotrzymała umowy

BOMBAY. Gandhi wystosował list do prasy, protestujący przeciwko pogwałceniu przez rząd paktu delhijskiego. Gandhi przypomina, że ziemię skonfiskowane nie zostały zwrócone, więźniowie nie wypuszczeni na wolność, przesładowania trwają w dalszym ciągu, jak również środki represyjne.

Głód i posucha

LONDYN. Donoszą z Jerozolimy, że w Bassorach doszły wiadomości, że liczni pasterze i ich trzody umierają z głodu i pragnienia w pustyniach w południowe Syrii i środkowej Arabji.

Idea Brianda zwyciężyła

PARYŻ. Rada gabinetowa przyjęła do wiadomości plan Paneropy gospodarczej opracowany przez Brianda.

Kandydat na prezydenta Francji

PARYŻ Według doniesień prasy partje prawicowe zamierzają wysunąć kandydatem min. wojny Maginota na prezydenta Francji.

Wieści z całej Polski

Przykładne ukaranie hjeny w ludzkiej skórze

WILNO. Podczas powodzi, zalany został m. in. dom Nr. 8 przy ul. Brzeg Antofelski, wobec czego mieszkańcy tego domu zostali wyekswaminowani. Właściciel domu - b. watek litewski Makunus Aleksander, po ustąpieniu wody edy komisja techniczna magistratu stwierdziła zdatność domu do zamieszkania, rozmyślnie uszkodził mieszkanie p. Tellozki Feliksa, wylamując podłogi i

rozwalając piec. Cel swój rzeczywiście osiągnął, bo Tellozko, posiadający rodzinę, składającą się z trzech osób, został bez dachu nad głową. Starosta urzędki po rozpatrzeniu sprawy cudzoziemca obywatela litewskiego Makunasa, uważając, że pobyt jego na obszarze Rzeczypospolitej jest uzależniony ze względu na dobro Państwa, wysiedlił go w trybie przymusowym do granicy litewskiej.

Białorusini w obronie Polski przed zakusami Niemiec

GRODNO, 1.V. (PAT) Wyczołżące w Grodnie białoruskie czasopismo „Białoruska Dumka“ porusza w ostatnim numerze stosunki polsko-gdańskie przedstawiając przebieg wypadków, jakie ostatnio miały miejsce w Gdańsku i zwracając uwagę na rolę, jaką w wystąpieniach Gdańska odgrywają Niemcy. Pismo stwierdza, że tego rodzaju polityka Senatu gdańskiego

może wywołać bardzo poważne komplikacje międzynarodowe i naruszyć pokój. W tym wypadku Białorusini jako obywatele Państwa polskiego, podaje pismo, potrafią udowodnić, że potrafią oni bronić interesów swojego Państwa pomagając historię walki Polski i Litewsko - białoruskiego księstwa z Niemcami.

Bandyta skazany na śmierc

LUBLIN, 1. V. (PAT) W wyniku rozprawy sądowej, która odbyła się przed lubelskim sądem apelacyjnym przeciwko bandycie Kazimierzowi Szpiedze, apelacja zatwierdziła wyrok Sądu okręgowego w Radomiu, mocą którego oskarżony został skazany na karę śmierci przez powieszenie.

nych Zagłębia dąbrowskiego i w nocy z 29 na 30 kwietnia policja aresztowała 65-ciu wybitniejszych działaczy wydziału mobilizacyjnego K.P.P. (I aresztowanych znalaziono szereg kompromitujących dokumentów.

Amatorzy czerwonego rajy za kratkami

SOSNOWIEC. Władze bezpieczeństwa podczas rewizji w drukarni braci Sielańców w Sosnowcu natrafily na szyfrowany wykaz wybitnych działaczy komunistycz-

Na podbój rynków Jugostowiańskich

WARSZAWA. W początku maja lotnik kpt. Orliński udaje się na awjonetce P. Z. L. 5., wykonanej całkowicie z materiałów krajowych w Państw. Zakł. Lot. w Warszawie, z Warszawy do Zagrzebia, W Zagrzebiu awjonetka ta będzie wystawiona na międzynarodowej wystawie lotniczej.

GIGANTYCZNY PLAN WALKI Z BEZROBOCIEM

Budowa olbrzymiej drogi Paryż — Berlin — Warszawa — Moskwa

Europa dzisiejsza, uginająca się pod brzemieniem złej konjunktury, wstrząsana jeszcze dreszczami malarji wojennej i skurczami antagonizmów politycznych, znajduje się jednak niewątpliwie na drodze do rekonwalescencji. Świadczy o tem chociażby wyjątkowo intensywna działalność mózgowa, uzewnętrzająca się raz po raz błyskami wielkiej myśli, olbrzymich planów, gigantycznych projektów... Wszelkstronna, acz niedostatecznie jeszcze pozytywna, działalność Ligi Narodów, inicjatywa rządu Francji w sprawie kooperacji europejskiej, idea ograniczenia zbrojeń i przeznaczenia oszczędzonych w ten sposób wielomiljardowych sum na cele gospodarcze i kulturalne — wszystko to dowodzi, iż Europa nie poddała się jeszcze starczemu marazmowi i chce nadal przodować światu.

W szeregu gigantycznych pomysłów europejskich podkreślić należy świeżo opracowaną przez Dyrektora Międzynarodowego Biura Pracy, Alberta Thomasa, potężny i frapujący plan walki z bezrobociem europejskim. Thomas proponuje mianowicie powołanie do życia specjalnego europejskiego biura pracy, którego zadaniem byłoby wykonywanie międzynarodowych robót publicznych. Zdanem jego, koniecznym i możliwym byłoby stworzenie wszech europejskiej sieci drogowej, odpowiadającej nowoczesnym wymaganiom techniki, zwłaszcza dla ruchu samochodowego. Przedewszystkiem należałoby wybudować drogę Paryż—Berlin—Warszawa—Moskwa (raz Paryż—Wiedeń—Ateny, jak również połączyć Bałtyk z półwyspem Bałkańskim drogą, której trasa zostałaby wytknięta na podstawie międzynarodowego porozumienia (np. droga taka nie mogłaby również ominąć Warszawy). Następnie należałoby wykonać rozbudowę dróg wodnych przez połączenie Dunaju z Renem i niemieckimi drogami wodnymi.

Ponadto projekt Thomasa omawia sprawę wprowadzenia automatycznych sprządek w kolejnictwie, co zatrudniłoby 600.000 robotników przez 5 lat, oraz roz-

budowę europejskiej sieci elektrycznej, co już poprzednio było wysuwano i zaprojektowane nawet przez rząd belgijski.

Ten olbrzymi, zaiste plan solidarnej walki z bezrobociem, który w swej reali-

zacji nie tylko usunąłby na czas dłuższy klęskę bezrobocia, ale jednocześnie zgromadziłby Europę w nowy zapas sił gospodarczych, został już złożony Końsji Studjów Europejskich. Będzie on szczegółowo

przedyskutowany na odbywającym się obecnie posiedzeniu Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy, po czem — według wszelkiego prawdopodobieństwa — Komisja Europejska Ligi Nar-

dów wyłoni specjalną podkomisję do opracowania sposobów realizacji.

Oby realizacja ta nastąpiła jaknajprędzej ku chwale współczesnego pokolenia!

CUŁA MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWY KOLONJALNEJ

Piękno i czar Dalekiego Wschodu i Południa — Tajniki życia kolorowych ludów

Tuż pod Paryżem, w lasku Vincennes, gdzie podczas wojny rozstrzelano szpiegów, oczekuje zjeżdżających się z całego świata turystów wielka atrakcja w postaci wystawy kolonialnej.

Wystawa ta w głównych zarysach jest już na wykończoną.

Już dziś można powiedzieć, że będzie miała powodzenie, gdyż niesłychanie wprost

udogodnienia paszportowe i kolejowe ściągają do Francji w tym roku setki tysięcy ludzi, którzy pragną na jednym miejscu zobaczyć to, co rozrzucone jest po całym świecie, a tu na wystawie umieszczone na pokaz. Są to jakby cztery części świata przeniesione na chwilę do lasku Vincennes.

Wykończoną pośpiesznie wystawę

pokazano przedewszystkiem prasie. Przedstawiciele jej mogli podziwiać ogrom trudów, jaki został przezwyciężony, aby dać światu coś naprawdę wspaniałego.

Wystawa ta nie zawiera bynajmniej jakichś okazów muzealnych, lecz obraca się raczej w ramach ekspozycji, wziętych z przyrody, z życia codziennego, z prawdziwych zdarzeń. Jest więc ona tem cenniejsza, że przemawia do widza bezpośrednio.

Wystawa nazywa się międzynarodową i jest nią w rzeczywistości.

Są tu ekspozycje folkloru belgijskiego, polskiego, włoskiego, holenderskiego, amerykańskiego, duńskiego, portugalskiego. Jest przedstawione budownictwo tych państw i wiele innych dzieł.

Uderza jednak, że Anglia nie jest zupełnie reprezentowana na tej wystawie. Ziośliwe głosy niemieckiej prasy wysnuwały z tego wnioski nawet politycznej natury. Ale niech się Niemcy nie cieszą przedwcześnie. Powód angielskiej abstynencji jest całkiem innej natury.

Anglia nie udzieliła znów kolejowych na tę wystawę, gdyż... ma zamiar sama urządzić wystawę podobną, na której i ona będzie miała wiele do pokazania. Dziś wstyd królowi mórz, że dała się wyprzedzić Francji w urządzaniu takiej właśnie wystawy. Możemy się spodziewać

że w najbliższych latach Anglia urządzi taką wystawę, że zakasuje wystawę paryską. Tymczasem zazdrość wyraziła się w abstynencji.

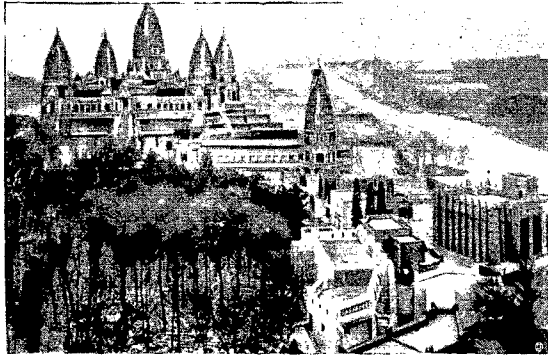
Wracając do wystawy, musimy podkreślić mnogość ekspozycji z życia kolonii francuskich. Są tu reprezentowane: Nowa Kaledonia, Martynika, La Reunion, Gwadelupa, Indochiny, Tunis, Maroko i Algier.

Dział architektoniczny wystawy jest wspaniały i sprawia na widzu wrażenie imponujące swym ogromem i doбором treści.

Są tu fantastyczne wieże, osiedla, studnia dalekiego południa i wschodu, kolidując groteskowo z otaczającym widoczkami lasku francuskiego.

Ta egzotyka wystawy sprawia nadmiar mile i niezapomniane wrażenie. Jeżeli dodamy do tego wyglądu rzeczy wygląd tłumów, które zjadają się tu również ze wszystkich części świata, możemy sobie wyobrazić, jakie wrażenia odniesie każdy turysta, który przyjedzie do Paryża, by zwiedzić wystawę.

Wystawa paryska jest naprawdę ewenementem, który wniesie bardzo wiele do skarbnicy postępu ludzkiego. Im bowiem lepiej poznajemy świat i ludzi, tem lepszymi stajemy się sami.

Międzynarodowa wystawa kolonialna w Paryżu

W początkach maja nastąpi w Paryżu o twarcie międzynarodowej wystawy kolonialnej, zbudowanej na terenie lasku Vincennes. W dali widzimy kopję słynnej pagody w Bnykor (in dochiny).

Popierajcie L.O.P.P.

Persja walczy z rozwodami

Naręczona kosztuje 100 złotych. — Opodatkowanie bezżennych. — Cały ambaras, aby dwoje chciało naraz.

— Gdy w Ameryce wiele stanów stara się ułatwiać rozwód, w Persji sprawa ma się całkiem odwrotnie. I tam co prawda, rozwód dotychczas był bardzo łatwy, gdyż wystarczyło, jeżeli małżonek, czy małżonka wyraził niezadowolony ze wspólnego pożycia, by natychmiast otrzymać akt separacji. Ponieważ jednak wypadki rozwodu zaczęły się mnożyć w Persji w sposób zastępowający, tamtejszy medżlis (parlament) postawił wniosek ograniczenia rozwodów, a z drugiej stro-

ny zażądał, by posłowie uchwalili prawo, aby na mocy jego wszyscy niezamężni łączyli się w związki małżeńskie.

Jednym ze środków, zwalczających rozwody w Persji, jest podwyższenie znaczne ceny wykupnej za... naręczoną.

Jak wiadomo, we wszystkich prawie krajach wschodnich naręczony musi uiścić pewien okup za wybrankę swojego serca. Cena wahała się dotychczas w granicach od 40 do 75 złotych polskich. Nowe prawo perskie podnosi cenę naręczoną do wysokości 100 zł. a poza-

tem zobowiązuje wszystkich kawalerów i panny, aby do r. 25 życia wstępowali w związki małżeńskie, gdyż w przeciwnym razie będą opłacali roczny podatek w wysokości 500 zł.

W dodatku suma ta podlega stałemu wzrostowi, w miarę upływania lat i oporu młodzieńców i pańien. Dla kobiet uczyniono te tylko ulgi, że płaca one połowę sumy podatku. A więc i w Persji spostrzeżono, że kobieta pragnie wyjść za mąż, tylko że mężczyźni nie wykazują po temu chęci.

Wszystkie podatki, jakie państwo Perskie osiągnie z powyższych źródeł, idą w całości na subsydiowanie małżeństw niezamożnych.

Jak widzimy więc, Persja pod tym względem pobija rekord światowy.

Do sprzedania
posesja bez lokatorów przy ul. Poleskiej 5 Dowiedzieć się na miejscu od godz. 4 do 6-ej pp.
258-5

Zycie gospodarcze

Polska nabywa statki rybackie.

Prowadzone od pewnego czasu rokowania z holenderskimi armatorami statków rybackich o utworzenie polsko-holenderskiej spółki do połowów śledzi na Morzu Północnym, dobiegają do końca. W najbliższych dniach spółka ma się ukonstytuować ostatecznie i nareszcie będzie rozporządzać 8 statkami pod ban-

derą polską z załogą mieszaną. Portem macierzystym dla statków będzie Gdynia, dokąd też będą przywożone polowane ryby. Utworzenie własnej floty rybackiej tak dawno pożądanej, jest dalszym etapem wprowadzenia w życie programu naszej polityki morskiej.

Nasza konfekcja dla W. Brytanji.

Bawiący w Łodzi importerzy angielscy przeprowadzili szereg rozmów z poszczególnymi firmami, z którymi zamierzają uskuteczyć większe transakcje eksportowe na tanią konfekcję, która kalkuluje się za gotowe ubranie w cenie 4 dolarów fob. Londyn. Pod względem

niskich cen tej produkcji Łódź znakomicie konkuruje z przemysłem konfekcyjnym szeregu krajów, to też eksport zagranicę tej konfekcji w Łodzi czyni ostatnio olbrzymie postępy i w porównaniu z rokiem ubiegłym wzrósł przeszło czterokrotnie.

Już i drzewo eksportujemy przez Gdynię.

Od pewnego czasu nadchodzi do Gdyni większe transporty drzewa polskiego dla dalszego wywozu wodą. Drzewo jest dostarczane na terenach mola

oddzielających dwa pierwsze baseny wewnętrzne, gdzie będzie sortowane dla dalszej wysyłki.

Giełda zbożowa

Na zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były cokolwiek zwiększone przy usposobieniu spokojnem. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa: żyto 26—26,75, pszenica 34 $\frac{1}{2}$ —35 $\frac{1}{2}$, owsie jednolity 29—30, zbierany 28—29, jęczmień na kaszę 26 $\frac{1}{2}$ —27, browarny—bez obrotów, mąka pszenna luks. 61—71, mąka 40—55—61, mąka żytnia 42—44, otręby pszenne szale 25 $\frac{1}{2}$ —26 $\frac{1}{2}$, otręby

średnie 24 $\frac{1}{2}$ —25, otręby żytnie 22—23, kucheniane 32 $\frac{1}{2}$ —33 $\frac{1}{2}$, kucheniane 26—27, groch polny jadalny 32—35, groch „Victorja” 40—45, koniczyna czerw. do 97 $\frac{1}{2}$ —300—380, koniczyna biała do 97 $\frac{1}{2}$ —350—450, wyka siewna 44—47, seradela podw. czyszcz. 80—85, peluska siewna 48—50, lubin niebieskie 25 $\frac{1}{2}$ —26 $\frac{1}{2}$, lubin żółty siewny 40—42, ziemniaki jadalno 10—11, do sadzenia 11—12.

Prosimy o uregulowanie bieżącej prenumeraty. Konto P.K.O. 68425

BIAŁOSTOCKIE TOWARZYSTWO ELEKTRYCZNOŚCI

265-1

Spółka Akcyjna w Białymstoku

Bilans na 31-go grudnia 1930 r.

AKTYWA

PASYWA

Nieruchomości i urządzenia w Białymstoku	Zł. 14.917.935,25	Kapitał Akcyjny	Zł. 9.775.000,—
Urządzenia w Wasilkowie	239.883,78	Fundusz rezerwowy	358.568,13
Sieć wysokiego napięcia do Łap	679.446,85	Fundusz umorzenia wartości inwentarza	6.521.273,69
Motory i instalacje w dzierzawie	625.268,34	Różni wierzyciele	1.219.260,30
Materiały w magazynie	732.192,62	Depozytariusze	68.237,—
Kasa i banki	55.017,02	Zysk za 1930 r.	553.260,41
Papiery wartościowe własne	9.500,—		
Weksle	62.155,82		
Różni dłużnicy	1.105.962,85		
Depozyty	68.237,—		
Razem	18.495.599,53	Razem	18.495.599,53

Rachunek strat i zysków

Odpisy na:	Zł.	Pozostałość zysku z roku 1929	Zł.
podatek miejski koncesyjny	43.474,08	Nadwyżka eksploatacji za 1930 r.	15.892,05
fundusz rezerwowy	70.283,10	Wpływy różne	1.449.135,99
fundusz umorzenia wartości inwentarza	842.367,05		56.356,60
amortyzację podatku majątkowego	12.000,—		
Zysk za 1930 r.	553.260,41	Razem	1.521.384,64
Razem	1.521.384,64		

Kup los — a wygrasz
Losy do 1-ej kl. 23-ej Loterii Państwowej są do nabycia w znanej i tutejszej kolekturze

K. Cukiermana
ul. Lipowa № 11

Tel. 11-62—konto P.K.O. № 64773 gdzie w ostatnich kilku loteriach padły zostaly wyplatone następujące większe wygrane:
Zł. 80000 na № 133982
15000 „ 56682
15000 „ 51253
5000 „ 33042
5000 „ 15642
5000 „ 60100
3000 „ 89395
3000 „ 132 63
3000 „ 143658
oraz wiele, wiele mniejszych.
Największa wygrana milion złotych.
Ciągnięcie odbędzie się dnia 19 i 21 maja r. b.

Nadzwyczajna okazja
Zakład krawiecki
Owsiej Nowik

Białystok Sienkiewicza 16 T. 17-74
Podaje do wiadomości ogólnej, iż licząc się z finansowo-krytycznym czasem, ustaliła naiminimalniejsze ceny za garnitury obstalunkowe (z towarami) od zł. 115,
Najnowsze desenie. Najwykwintniejsze fasony. Gony stałe gotówkowe
249-5

